

Sygn. akt IC 1703/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Drabik

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2020 roku w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Bank S.A. w W.**

przeciwko **J. K.**

o zapłatę

powództwo oddala.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank S.A. w W. wniosła o wydanie w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty i orzeczenie, że pozwany J. K. ma zapłacić na rzecz strony powodowej kwotę 95.344,58 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Strona powodowa wniosła ponadto o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu - zwrotu opłaty od pozwu w kwocie 1192 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym (...), postanowieniem z dnia 13 września 2019r. przekazała sprawę do rozpoznania sądowi właściwości ogólnej pozwanego.

Sąd Okręgowy w (...) dnia 28 listopada 2019r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił żądanie pozwu w całości. Nakaz zapłaty został doręczony pozwanemu dnia 5 grudnia 2019r.

Pozwany J. K. dnia 18 grudnia 2019r. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 28 listopada 2019r. Zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. J. K. wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z jego przesłuchania na okoliczność nieistnienia roszczenia strony powodowej wobec niego, braku zobowiązania pozwanego względem powodowego banku i braku wymagalności roszczeń strony powodowej. Jednocześnie, pozwany zarzucił nieistnienie roszczenia powoda, nieudowodnienie roszczenia co do zasady i co do wysokości i brak wymagalności roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2020r. w odpowiedzi na wniesiony przez pozwanego sprzeciw od nakazu zapłaty, strona powodowa podtrzymała żądanie w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 21 marca 2017r. J. K. zawarł z (...) Bank S.A. w W. umowę o kredyt konsolidacyjny o numerze (...), na podstawie której bank udzielił pozwanemu kredytu w wysokości 99.638,72 zł, który miał zostać przeznaczony na spłatę zobowiązania kredytobiorcy wobec banku. Pozwany zobowiązał się do spłaty kredytu wraz z należnymi odsetkami

umownymi w 120 miesięcznych ratach równych, płatnych nie później niż do 19. dnia każdego miesiąca, na zasadach i warunkach określonych w umowie kredytu (§ 1 ust. 1-4 umowy).

Kredytobiorca zobowiązany został do spłaty rat kapitałowo-odsetkowych w terminie i wysokości wskazanej w aktualnym harmonogramie spłaty (§ 4 ust. 1 umowy).

Zgodnie z § 7 ust. 1-2 umowy kredytowej, umowa ta mogła zostać rozwiązana z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia bądź w każdym czasie - za porozumieniem stron. Bank mógł wypowiedzieć umowę m.in. w przypadku rażącego naruszenia postanowień umowy lub regulaminu przez kredytobiorcę.

W przypadku jeżeli kredytobiorca opóźniał się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank miał wezwać kredytobiorcę do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania. Jeżeli należności nie zostają uregulowane w całości w wyznaczonym terminie, jak również w sytuacji, w której złożony przez kredytobiorcę wniosek o restrukturyzację zadłużenia zostanie odrzucony, bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu. Od następnego dnia po upływie okresie wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane (§ 7 ust. 3-4 umowy).

Dowód: umowa kredytowa z 21.03.2017r. - k. 38-42, regulamin udzielania kredytów - k. 40-42, harmonogram spłat - k. 47.

W dniu 27 lutego 2019r. strona powodowa sporządziła pismo o treści informującej pozwanego J. K. o istnieniu zaległości w kwocie 1348,68 zł.

Dowód: pismo z dnia 27 lutego 2019r., k. 52.

Następnie w dniu 15 kwietnia 2019r. strona powodowa wygenerowała ostateczne wezwanie do zapłaty, przed wypowiedzeniem umowy, w treści którego wzywa pozwanego do dokonania w terminie 14 dni roboczych spłaty zadłużenia przeterminowanego, które na dzień przygotowania pisma wynosiło 2711,71 zł. Pismo zawierało ponadto informację o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego pisma wniosku o restrukturyzację zadłużenia na podstawie uprawnień wskazanych w art. 75c ustawy Prawo bankowe.

Dowód: pismo banku z 27.02.2019r. - k. 52, ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty - k. 53.

Ostatecznie, strona powodowa dnia 21 maja 2019r. sporządziła wypowiedzenie umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...). W piśmie tym, wskazała, że z powodu niedotrzymania warunków umowy i nieuregulowania zaległości mimo wezwania do zapłaty, wypowiada umowę o kredyt z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, licząc od daty doręczenia pisma. Kwotę zadłużenia na dzień sporządzenia wypowiedzenia umowy, strona powoda określiła na kwotę 5429,76 zł. W oświadczeniu zawarto ponadto zapis, że jeżeli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne i umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach. W przypadku natomiast nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego bądź uregulowania go w niepełnej wysokości, umowa zostanie rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności.

Dowód: wypowiedzenie umowy kredytowej z potwierdzeniem odbioru - k. 56.

W dniu 19 lipca 2019r. strona powodowa wystawiła pismo skierowała do pozwanego - przedsądowe wezwanie do zapłaty wymagalnego zadłużenia w kwocie 3525,62 zł.

Dowód: pismo z dnia 19 lipca 2019r. - k. 55.

Zadłużenie pozwanego w ocenie strony powodowej z tytułu umowy kredytu wynosi 95.344,58 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku z 6.08.2019r. - k. 38, historia rachunku bankowego - k. 73-92.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Roszczenie dochodzone pozwem oparte zostało o czynność wypowiedzenia umowy kredytu, na co pozwala art. 75 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2357 ze zm.) zgodnie, z którym w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. Również umowa kredytu zawarta przez strony przewidywała uprawnienie banku do wypowiedzenia umowy, w przypadku nienależytego wykonywania obowiązków z niej wynikających przez kredytobiorcę.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym podniósł między innymi zarzut braku wymagalności roszczenia.

Zdaniem Sądu, zarzut J. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 75c ust. 1-5 ustawy Prawo bankowe, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Restrukturyzacja, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę. Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację.

Przepis powyższy został wprowadzony ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy- Prawo bankowe oraz niektórych ustaw (Dz. U. z dnia 12 listopada 2015 r., poz. 1854), zaś z art. 12 tej ustawy wynika, że banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosują swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Zatem w dacie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu w niniejszej sprawie bank był już zobowiązany do wdrożenia procedury wynikającej z przepisu art. 75c Prawa bankowego przed wypowiedzeniem kredytu.

Jak wynika z treści cytowanego wyżej przepisu, bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie z jego spłatą. Zgodnie z określoną ustawą procedurą w pierwszej kolejności strona powodowa winna doręczyć kredytobiorcy wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy kredytowej. W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.). W szczególności nie prowadzi ona do wymagalności wierzytelności banku o spłatę tej części kredytu, co do której kredytobiorca nie pozostawał w opóźnieniu.

Biorąc pod uwagę okoliczności przedmiotowej sprawy, Sąd uznał, iż wynikająca z art. 75c ustawy Prawo bankowe procedura wypowiedzenia przedmiotowej w sprawie umowy nie została w stosunku do J. K. zachowana.

W ocenie Sądu od banku jako profesjonalisty należy oczekiwać, aby działania upominawcze, były zgodne z dyspozycją art. 75c Prawa bankowego i by poprzedzały właściwe wypowiedzenie umowy. Z samej istoty upomnienia wynika, że stanowi ono rodzaj napomnienia, przypomnienia, lecz nie ukarania. Sekwencja oświadczeń powodowego banku powinna być taka, że bank w pierwszej kolejności winien wezwać kredytobiorcę do spłaty zaległości w

pełnej wysokości, z poinformowaniem o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację - a w przypadku upływu wyznaczonego mu terminu - dopiero złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu umowy.

Wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną. Dokonanie takiego wypowiedzenia nie może być czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet, jeżeli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Jest ono bardzo dotkliwe dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań, (tak też orz. SN z dnia 8 września 2016 r., II CSK 750/15, Legalis 1555664, SA w S. z dnia 17 stycznia 2018 r. I ACa 682/17, Legalis 1781695).

Uwzględniając powyższe, Sąd uznał, że oświadczenie banku zawarte w piśmie 21 maja 2019r. nie mogło wyrzucić skutku w postaci skutecznego wypowiedzenia umowy z uwagi na wypowiedzenie umowy bez wcześniejszego wyczerpania przewidzianego dyspozycją art. 75c ustawy Prawa bankowego postępowania upominawczego. Bank mimo obowiązku ukształtowanego w wyżej wymienionych przepisach Prawa bankowego, a także § 7 ust. 3-4 umowy kredytowej, w piśmie z 15 kwietnia 2019r. zamieścił informację o prawie pozwanego do złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia wraz z wezwaniem do spłaty zaległości tylko w kwocie 2711,71 zł. Brak tym samym dowodu, aby strona powodowa przed wypowiedzeniem umowy, wezwała pozwanego do spłaty należności dochodzonej w niniejszym postępowaniu, a więc zapłaty kwoty 95.344,58 zł. Jak wynika natomiast z art. 75c ustawy Prawo bankowe, również informacja o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia powinna zostać złożona wraz z wezwaniem do spłaty całego zadłużenia (a więc nie tylko niektórych rat, ale całości roszczenia banku wobec kredytobiorcy). Strona powodowa nie sprostała powyższemu obowiązkowi.

Skutkiem niewdrożenia przez stronę powodową działań zgodnych z treścią art. 75c ustawy Prawo bankowe, a także zapisem umowy kredytowej (§ 7 ust. 3-4) jest nieskuteczność złożonego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu, a w konsekwencji to, że powództwo oparte na twierdzeniach skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu i natychmiastowej wymagalności całej niespłaconej kwoty tego kredytu wraz z żądaniami ubocznymi okazało się niezasadne.

Niezależnie od powyższego należy przypomnieć, że pozwany podniósł zarzut braku wymagalności roszczenia. Strona powodowa nie przedstawiła dowodu doręczenia pozwanemu pisma z dnia 15 kwietnia 2019 r. – ostateczne wezwanie do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy (k. 53). Strona powodowa nie przedstawiła również dowodu doręczenia pozwanemu pisma z dnia 21 maja 2019 r. – wypowiedzenia umowy (k. 54). Strona powodowa nie przedstawiła również dowodu doręczenia pozwanemu pisma z dnia 19 lipca 2019 r. – przedsądowego wezwania do zapłaty (k. 55). Jednocześnie brak jest podstaw do przyjęcia, że potwierdzenie odbioru (k. 54) dotyczy któregoś z powyższych pism. Przyjmując nawet, że potwierdzenie odbioru dotyczy, któregoś z wyżej wskazanych pism – to brak jest podstaw do przyjęcia, że dane oświadczenie dotarło do pozwanego, gdyż na potwierdzeniu jest nieczytelny podpis, a brak jest podstaw do przyjęcia, że pochodzi on od pozwanego.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd oddalił powództwo w całości.